

КОСІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО ТА
ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА
ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ

СИЛАБУС
КУШНІРСТВО

Кафедра	Декоративне мистецтво	Рівень вищої освіти	Перший Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	4-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	вибіркова

Викладач: Щербина Наталія Миколаївна
+38097125730, natkakischuk@gmail.com

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Заняття: згідно розкладу, аудиторія № 50

Формат викладання дисципліни «Кушнірство» включає наше з вами живе спілкування, практичну роботу в аудиторії та механічній майстерні ХВШ, а також самостійну роботу. Лекційні заняття розкриватимуть певну тему згідно плану курсу. На практичних заняттях ви матимете змогу виконувати заплановані задачі в майстерні ХВШ та консультуватись з майстрами виробничого навчання і викладачами курсу. Самостійна робота націлена на засвоєння теоретичного матеріалу на практиці та вдосконаленні практичних вмінь і навиків.

Консультації. Заняття відбуватимуться відповідно до розкладу, де проходитимуть усі консультації, пов'язані з виконанням завдань. Якщо вам потрібні додаткові індивідуальні консультації, які стосуються змісту курсу, ваших робіт, чи інших питань, пов'язаних з освітнім процесом, ми можемо зустрітись за попередньою домовленістю. Ви можете також використовувати для комунікації e-mail, виключно в робочі дні, намагатимусь оперативно відповідати на ваші запитання.

Умови листування: В темі листа необхідно вказати назву дисципліни та прізвище автора (наприклад, Проектування Кіщук або скорочено Проект. Кіщук), анонімні листи не розглядаються. Назва файлу має містити прізвище і завдання. Формати: тексти — pdf, doc, docx, ілюстрації – jpeg. На час карантинних обмежень, можливе листування у Viber.

Дистанційне навчання: Навчання проводиться дистанційно у зв'язку із відповідними розпорядженнями щодо впровадження заборон відвідувати КІПІДМ ЛНАМ. В цьому випадку консультації будуть проводитись в онлайн-режимі, а лекційні заняття на платформі Zoom, основним джерелом контакту буде електронна пошта. Якщо вам необхідна додаткова інформація чи обговорення питань, що стосуються даної дисципліни, можете використовувати інші засоби зв'язку, зокрема: Viber, Messenger, Telegram.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни):

Вивчення дисципліни базується на знаннях, які одержали студенти після вивчення технології та матеріалознавства, художньої майстерності, моделювання і дозволяє розуміти методи виготовлення та оздоблення шкіряних виробів під час опанування дисциплін: «Синтез технологій у výroбах зі шкіри», «Проектування», «Дипломне проектування».

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ та МАТЕРІАЛИ:

Обладнання: Швейна, двоїльна машини, прес для кріплення фурнітури.

Інструменти: Ніж шерфувальний, голки кушнірські, шило, молоток, стамески, пробійники різної конфігурації, ножиці, брусок, циркуль, кутники, лінійки (дерев'яна, металева), лекала.

Матеріали: Шкіра овчина, каракуль, сап'ян, нитки (капронові, вовняні), клеї (Момент, 88).

Фурнітура: хольнітени, блочки, пуклі-бобрики, гудзики, пряжки.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	8 (240 год.)
Вид занять	Кількість годин
Лекції	4
Практичні	146
Самостійна робота	90

Семестр 7 - 10 год./тиж.

Анотація: Художня обробка шкіри вирізняється оригінальною специфікою, де поєднуються сучасні технології та споконвічні ремісничі традиції ручного виробництва. Кушнірство є одним з видів традиційних ремесел українців, що передбачає вивчення художньої обробки овчини. Відродження забутих унікальних рукотворних технік і впровадження їх в сучасне декоративне мистецтво є одним з пріоритетів косівської мистецької школи. Така стратегія розвитку даного напрямку у галузі декоративного мистецтва забезпечується експериментальною діяльністю, де формується своєрідний «почерк» студента, який буде вирізняє їх з поміж інших.

«Кушнірство» є дисципліною вільного вибору і тією важливою ланкою освітньо-професійної підготовки майбутніх фахівців з декоративно-прикладного мистецтва, яка буде мати безпосередній вплив на їхню загальну професійну підготовку, забезпечить глибокими специфічними знаннями та унікальними вміннями й посилить конкурентоспроможність в мистецькому середовищі.

Мета дисципліни полягає у вивченні особливостей декорування кушнірських виробів та майстерному виконанні ряду технологічно-конструкторських завдань в процесі виготовлення та розробці власних виробів з овчини.

Завдання:

На початку курсу студенти ознайомлюються з традиціями кушнірства в Україні, вивчають їх способи формотворення та декорування. Обирають тему і визначаються з напрямком діяльності. Наступним етапом буде розробка конкретної теми, підбір технологічно-конструктивних та пластичних рішень, проведення технологічних апробацій способів декорування для пошуку художньо-пластичної мови відтворення задуму в матеріалі.

Під час курсу формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі «Декоративне мистецтво» (ІК – інтегральна компетенція, ЗК – загальні компетентності, ФК – фахові компетентності):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 3.Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тиждень	№ теми	Методи викладу	Зміст	Години			
				Усього	лекції	практичні	СРС
ВІІ семестр							
МОДУЛЬ 1. Кушнірство: традиції та новаторство.							
Змістовий модуль 1. Художньо-технологічні принципи виготовлення виробів з овчини.							
1	1	Лекція, Ілюстрація, Демонстрація Практична робота, репродуктивний	Традиційні кушнірські вироби українців: конструктивно-технологічні особливості. Сучасні майстри-кушнірі. Кушнірські вироби в колекціях сучасних модельєрів. Джерело творчості. ПР: Аналіз силуетів форм кушнірських виробів. Концептуальний ескіз. СР: Аналіз оздоблення кушнірських виробів. Замальовки тенденцій моди.	16	2	8	6
2 3	2	Практична робота, демонстрація	Антропометрія. Види силуету. Лекала і припуски. Макетування. Зони декорування. Форма і декор. Шаблони декору. Максимальне відтворення ескізу.	32		20	12

		ія, проблемно- пошукові	ПР: Визначення силуету і розмірів. Побудова лекал. СР: Макет виробу. Шаблони декору.				
4 5	3	Практична робота, проблемно- пошукові демонстрація	Підготовчі операції та процеси. Підбір основних і допоміжних матеріалів. Інструменти та обладнання. Фурнітура. Розмітка і розкрій шкіри. Раціональне використання матеріалів. Особливості роботи з овчиною. ПР: розмітка і розкрій деталей шкіряних виробів. Пошиття виробу. СР: виконання необхідних підготовчих операцій згідно ескізу.	32		20	12
Практичне завдання: Пошиття кушнірського виробу							
Змістовий модуль 2. Вираження художнього задуму кушнірськими техніками.							
6 7 8 9 10	4	Лекція, Ілюстрація, Демонстрація Творчі, практична робота.	Технологічні особливості декорування кушнірських виробів. Способи оздоблення. Регіональні особливості. Синтез технік в оздобленні кушнірських виробів. Композиція декору. Колорит. Фактура. ПР: Оздоблення кушнірського виробу згідно ескізу. СР: Зразки технік декорування.	80	2	48	30
11 12 13	5	Практична робота, проблемно- пошукові.	Монтування. Врізні і накладні кишені. Кріплення елементів декору до основи. ПР: монтування деталей декору. СР: виготовлення основних і допоміжних деталей.	48		30	18
14 15	6	Практична робота, демонстрація.	Кінцева обробка. Способи оздоблення країв. Кріплення гудзиків, петель і китиць. Чистка. ПР: обробка країв кушнірського виробу. СР: очищення шкіри.	32		20	12
Практичне завдання: Оздоблення кушнірського виробу							

ЛІТЕРАТУРА

1. Білан М. С., Стельмашук Г. Г. Український стрій. Львів : Фенікс, 2000. 325с.
2. Булгакова Л. Традиційний хутряний одяг Борщівщини. Літопис Борщівщини, 1996. Вип. 8. С. 54–58.
3. Горинь Г. Й. Художня обробка шкіри. Поділля: Історико-етнографічне дослідження. К. : Доля, 1994. С. 430–434
4. Горинь Г. Й. Шкіряні промисли західних областей України (друга пол. ХІХ- поч. ХХ ст.). К. : Наук. думка, 1986. 93 с.
5. Горинь Г. Й. Народні шкіряні вироби українців. Витоки, становлення і розвиток традицій. К.: Майстер книг, 2016. 255 с.
6. Гуцульська вишивка в колекції Національного музею народного мистецтва Гуцульщини і Покуття імені Й. Кобринського : монографія / за заг. ред. : О. Никорак ; відповідальна за вип. Л. Лихач. К.: Родовід, 2010. 200с.
7. Захарчук-Чугай Р. В. Українська народна вишивка. Західні області УРСР. К. : Наукова думка, 1988. 194 с.
8. Карпинець І. Кептарі Українських Карпат. Львів : Панорама, 2003. 56 с.

9. Кіщук Н. Технологічні особливості декорування художніх виробів зі шкіри на Покутті. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2011. Спецвипуск VIII. С. 122–128.
10. Кіщук Н. Кушнірські вироби на Покутті і Західному Поділлі: конструктивно-технологічний аспект. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2012. №1. С. 32–35.
11. Кіщук Н. М. Історичні аспекти становлення шкіряних промислів на Покутті. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2017. Випуск 33. С. 53–65.
12. Кіщук Н. Кушнірство на Покутті: історичні аспекти становлення та шляхи відродження промислу. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2018. Випуск 36. С. 113–128.
13. Кіщук Н.М. Художні вироби зі шкіри Покуття та Західного Поділля кінця ХІХ — початку ХХ ст. (типологія, художні особливості): дис... канд. мист. : 17.00.06/ Львівська національна академія мистецтв. Львів., 2019. 207 арк. + 350 арк. (дод.)
14. Книш Б. В. Художні вироби зі шкіри на Гуцульщині ХІХ-ХХ ст. (витоки, типологія, художні особливості, збереження традиції) : дис. ... канд. мист. : 17.00.06. Львів, 2006. 182 с.
15. Косміна О. Традиційне вбрання українців. Лісостеп. Степ. К. : Балт-Друк, 2008. Т. 1. 157 с.
16. Косміна О. Традиційне вбрання українців. Полісся. Карпати. К. : Балт-Друк, 2010. Т. 2. 160 с.
17. Кульчицька О. Л. Народний одяг Західних областей УРСР: альбом. К, 1959. 16 с.
18. Матейко К. Український народний одяг. К. : Наукова думка, 1977. 224 с.
19. Ніколаєва Т. О. Український народний костюм. Надія на ренесанс. К. : Дніпро, 2005. — 320 с.
20. Пилип Р. І. Художня вишивка українців Закарпаття ХІХ — першої половини ХХ ст. (типологія за призначенням, художніми та локальними особливостями). Ужгород, 2012. 468 с.
21. Сапеляк О. Обробка шкіри та вироби з неї на Покутті. Народознавчі зошити. 2017. № 2 (134). С. 327–340.
22. Свйонтек І. Покутські вишивки Прикарпаття. Мистецтво геометричного орнаменту і колориту. Перший мистецький альбом. Львів : Априорі, 2013. 260 с.
23. Стельмашук Г. Українське народне вбрання. Львів : Априорі, 2013. 256 с.
24. Українське народне вишивання: навч. посібник. Київ: Науковий світ, 2006. 284 с.
25. Український народний одяг ХVІІ – початку ХІХ століття в акварелях Ю. Глогівського / [авт. та упоряд. Д. П. Крвавич, Г. Г. Стельмашук ; ред. Ю. Г. Гошко]. К.: Наук. думка, 1988. 272 с.
26. Kishchuk Natalia. The Typological Range of Artistic Leather Goods in Pokuttya and Western Podillya of the Late 19th and Early 20th centuries. *The European Journal of Humanities and Social Sciences*, Premier Publishing s.r.o. Vienna. 1. 2019. p.17-22 p.
27. Kishchuk N. Artistic Leather Goods in Pokuttya and Western Podillya in the research works by ethnographers and art critics of the end of the XVIIIth — XXth centuries. *Austrian Journal of Humanities and Social Sciences*. 2014. № 1. P. 44–48.
28. <https://burdastyle.ua>
29. <https://www.youtube.com/watch?v=JLpkODIxfOM>
30. <https://www.youtube.com/watch?v=XQ1lr0P91Pc>
31. https://swakara.ucoz.ua/index/istorija_kushnirstva_m_tismenicja/0-6
32. <http://www.infolibrary.com.ua/libs/kraeznavstvo/59-opillja/624-domashni-promisli-ta-remesla.html>.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних та практичних занять. Практичні заняття здійснюються аудиторно у вигляді творчо-технологічних способів декорування кушнірських виробів у відповідності до теми. Самостійна робота студентів зорієнтована на підготовку до практичних занять у вигляді апробації власних технік та виконання безпосередньо виробів зі шкіри згідно ескізів в матеріалі.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Виконані завдання оцінюються за накопичувальною системою балів в результаті поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль за виконанням всіх складових роботи в матеріалі здійснюється згідно з графіком виконання завдання. Поточний контроль проводиться у формі попередніх переглядів завдань згідно тем і в кінці кожного змістового модуля.

Підсумковий – це узагальнення отриманих результатів студентами у кінці семестру здійснюється у формі екзамену-перегляду. Обов'язковою умовою допуску студента до екзамену є вчасне виконання всіх складових проекту.

Критерії оцінювання навчальних елементів (тем).

Критерії оцінювання навчальних елементів	Поточні (за змістовий модуль)	Підсумкові
Концептуальний ескіз	4	
Лекала, макет	4	
Композиційне вирішення	4	8
Авторська ідея, новаторство	8	12
Формотворення в матеріалі, презентація	10	20
Сума балів	30	40
Додаткові бали		
Відвідування занять		3
Творча поза навчальна діяльність		4

Принцип отримання суми балів за семестр є результатом накопичення балів з поточного (ЗМ1 (30) +ЗМ2(30)) та підсумкового контролю (40), отже $2 \times 30 + 40 = 100$.

Семестр	Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий екзамен-перегляд	Кількість балів
1	Модуль 1.			
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		
	30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

		вивченням дисципліни	дисципліни
--	--	----------------------	------------

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Під час занять з дисципліни «Кушнірство» відбувається жива комунікація, обмін ідеями і пропозиціями між студентами та викладачами щодо реалізації творчого задуму. Позитивно впливає на оцінювання активна творча діяльність студента та власна концепція вирішення поставлених завдань згідно тем.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Не допустимим є спізнення та пропуски занять студентами без поважних причин. Всі пропущені теми студент повинен опрацювати самостійно і здати необхідні вправи передбачені темою. Оцінювання відбувається за накопичувальною системою - поступово, якщо кількість пропущених занять без поважних причин становить 50%, то навіть за наявності всіх складових проекту студент не може отримати більше 60 балів, оскільки не зміг засвоїти матеріал на належному рівні.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Всі учасники навчального процесу в КІПДМ ЛНАМ сповідують принципи академічної доброчесності і несуть персональну відповідальність за їх дотримання. У разі виявлення плагіату чи підміни робіт під час виконання практичних, самостійних, індивідуальних завдань, студент отримує незадовільну оцінку. Детальніше в «Положенні про академічну доброчесність»

http://kipdm.lnam.edu.ua/images/PDF/PUBLIC_INFORMATION/POLOZHENNIA/Polozhennja_Pro_Akademichnu_Dobrochesnist.pdf

ВИКЛАДАЧ:

Щербина Наталія Миколаївна, доцент кафедри декоративного мистецтва КІПДМ ЛНАМ, кандидат мистецтвознавства.

Учасниця конференцій, авторка наукових публікацій в Україні та за кордоном. Навчалася на відділах художньої обробки шкіри в Косівському коледжі прикладного та декоративного мистецтва ім. В. Касіяна, згодом в Косівському державному інституті прикладного та декоративного мистецтва та на кафедрі дизайну Львівської національної академії мистецтв. Працює в галузі художньої обробки шкіри.